

HRVATSKA PSIHOLOŠKA KOMORA

Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Donje Svetice 38
10 000 Zagreb

KLASA: 005-05/20-03/02
URBROJ: 251-375/01-03-20-1
Zagreb, 24. srpnja 2020.

PREDMET: Stručno mišljenje vezano uz početak školske godine 2020./2021.

Poštovani,

na mrežnoj stranici MZO objavljen je Akcijski plan za provedbu nastave na daljinu, koji sadrži i tri modela nastave za nadolazeću školsku godinu (nastava uživo, mješovita nastava i nastava na daljinu).

S obzirom da se u medijima sve češće spominje mogućnost početka školske godine nastavom na daljinu, smatramo da je pri donošenju odluke o odabiru modela nastave koji će se provoditi, uz epidemiološku situaciju, nužno uzeti u obzir i sljedeće elemente:

1. Škola uz obrazovnu ima i izrazito važnu socijalizacijsku ulogu. Učenicima svih uzrasta za normalan je razvoj potrebna neposredna komunikacija s vršnjacima te učiteljima i nastavnicima.
2. Nastavi na daljinu nedostaje spontanost i neposredan kontakt s nastavnicima, koji je ključan za uspješno savladavanje nastavnih sadržaja.
3. Iako pozdravljamo korištenje IKT-a u nastavi jer je poznavanje ovih tehnologija danas nužno za normalan život i rad, smatramo da bi dugotrajno korištenje računala kod djece i mladih moglo imati brojne negativne posljedice. S jedne strane se roditelji upućuju na ograničavanje uporabe računala kod djece, a nastavom na daljinu se djecu svakodnevno po nekoliko sati veče uz računalo.
4. Djeci u ranjivim skupinama (primjerice, djeci s teškoćama u razvoju, djeci s psihičkim teškoćama, djeci koja odrastaju u disfunkcionalnim obiteljima...) otežan je kontakt sa stručnim suradnicima (psiholozima, pedagogima, logopedima, socijalnim pedagogima, rehabilitatorima), čime im se uskraćuje potrebna pomoć i podrška.
5. Pri odluci o primjeni modela nastave valja svakako uzeti u obzir da su djeca u razdobljima tranzicije posebno osjetljiva i da, ovisno o uzrastu, imaju potrebu za dodatnom podrškom. Naročito se to odnosi na sljedeće posebno osjetljive skupine:
 - Učenici prvih razreda osnovne škole - djeca stara svega šest ili sedam godina - posebno bi bili pogođeni modelom nastave na daljinu. Treba imati u vidu da se oni prvi puta susreću sa školom. Oni dolaze u novu sredinu (i fizičku i socijalnu), što znači da tek trebaju upoznati školski prostor, učiteljicu i druge učenike u razredu. Osim toga, nedovoljno poznaju ili uopće ne poznaju informacijsko-komunikacijske tehnologije, pa bi nastava na daljinu dodatno opteretila njihove

roditelje, koji bi ionako bili izloženi problemima vezanim uz boravak djece kod kuće dok oni rade.

- Učenici petih razreda prvi se puta susreću s predmetnom nastavom. Dobivaju predmetne nastavnike koje tek trebaju upoznati i od kojih svaki ima svoj način rada. Nastava na daljinu otežala bi prilagodbu učenika na nove nastavnike i predmete, a ta je prilagodba posebno osjetljiva za ranjive skupine učenika. Ocjene koje dobiju u petom razredu vrednuju se za upis u srednju školu, što bi djecu koja pripadaju ranjivim skupinama i trebaju dodatnu obrazovnu podršku posebno hendikepiralo pri upisima u srednju školu.
- Učenici sedmih razreda po prvi se puta susreću s predmetima prirodoslovne grupe – kemijom, fizikom i biologijom. Kemija i fizika su predmeti koje učenici doživljavaju kao vrlo zahtjevne, a u nastavi na daljinu nastavnicima je znatno teže objasniti sadržaje tih predmeta učenicima.
- Učenici prvih razreda srednjih škola također su osjetljiva skupina jer se prelaskom u višu razinu obrazovanja susreću s novim i drugačijim zahtjevima. Oni dolaze u novu sredinu – novu školu, u novi razred i dobivaju nove nastavnike. Budući da se radi o adolescentima za čiji su razvoj vršnjaci iznimno bitni, nemogućnost upoznavanja razrednih kolega i neposredne interakcije s njima mogla bi dovesti do negativnih posljedica po njihov razvoj i mentalno zdravlje. Nemogućnost upoznavanja novih nastavnika i izravne komunikacije s njima također bi mogla imati štetne posljedice za obrazovni uspjeh djece, pri čemu su ranjive skupine djece ponovno u posebno nepovoljnom položaju.
- Učenici osmih razreda osnovnih i četvrtih razreda srednjih škola pred odlukom su o nastavku obrazovanja. Nastava na daljinu otežava profesionalno informiranje i kontakt sa stručnim suradnicima u školi koji im pomažu u odabiru zanimanja.

Nadamo se da ćete razmotriti naše argumente i, prilikom donošenja odluke o modelu nastave, voditi računa ne samo o tjelesnom, nego i o mentalnom zdravlju učenika, ali i njihovih roditelja i nastavnika.

Ovom prilikom izražavamo spremnost na suradnju i pružanje stručne podrške Ministarstvu znanosti i obrazovanja i Stožeru civilne zaštite RH u donošenju odluka i organizaciji nastave.

S poštovanjem,

Andreja Bogdan
Predsjednik Hrvatske psihološke komore

Dostaviti: 1. MZO.
2. Pismohrana.